

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Koje su prednosti finansijske analize za strateško upravljanje?

„Neka nas priroda pouči o svom radu, jer ide uvek najkraćim i najbržim putem.“

– Ralph Waldo Emerson

Finansijska analiza je jedan od alata koji menadžerima pruža djelotvoran uvid u finansijsko zdravlje i budući poslovni potencijal preduzeća odnosno omogućava menadžerima da mijere svoj učinak s obzirom na očekivanja (planove) ili rast industrije. Veoma je važna za uspješno poslovanje jer ističe snage i slabosti koje izravno utiču na konkurentnost preduzeća. Finansijska analiza treba da pruži menadžerima dovoljno informacija da se na vrijeme izvrše neohodne pripreme za buduće poslovanje preduzeća. Iako su ove projekcije podložne vanjskim ili nepredviđenim događajima, u većini slučajeva to je dovoljno informacija za izradu poslovne strategije koja optimizira nadolazeće mogućnosti i ograničava potencijalne rizike.

Šta je analiza trenda?

Analiza trenda (engl. Trend analysis) je način predviđanja kroz ekstrapolaciju trendova iz prethodnog razdoblja u budućnost. Trend predočuje dugoročnu tendenciju razvoja kretanja nekih varijabli ili njihovih povezanosti u određenom vremenu. Primarni trendovi su dugotrajni kroz duži niz godina, dok kratkoročni (sekundarni) trendovi mogu biti prouzrokovani naglim neravnotežama na tržištu (ponuda, potražnja, itd.). Trend se može nalaziti u nekoliko stanja:

- početno stanje tj. stanje u kome se trend oblikuje
- stanje razvoja tj. stanje u kome se trend razvija
- finalno stanje tj. stanje u kome se sugeriše novi trend.

Intuitivno odlučivanje i finansijska analiza

Više je različitih metoda koje se mogu koristiti za finansijsku analizu, a zajedničko za sve metode je da omogućavaju kreiranje pravovremenih informacija za strateški menadžment. Za razliku od intuitivnog odlučivanja, odlučivanje zasnovano na podacima iz finansijske analize omogućava strateškom menadžmentu da prati napredak poslovanja preduzeća. Stoga je za strateške menadžere koji intuitivno donose odluke veoma važno da izvrše potrebne prilagodbe u načinu trenutnog finansijskog upravljanja, kako bi u narednoj razvojnoj fazi poslovanja preduzeća mogli donositi kvalitetnije finansijske odluke, koje će biti zasnovane na mjerljivim podacima koji su dobijeni primjenom određene metode finansijske analize.

Prednosti finansijske analize

Finansijska analiza poslovnih i ekonomskih trendova veoma je važna za uspješnost i stabilnost poslovanja preduzeća, kao i donošenje pravovremenih finansijskih i investicijskih odluka. Vrši se prvenstveno sa ciljem da donositelji finansijskih odluka u preduzeću ili bilo koja druga interesna strana koja je u poslovnom smislu povezana sa preduzećem (npr. investitori) imaju pravovremene informacije.

Brojne su prednosti finansijske analize, a najznačajnije su:

- trenutna dijagnoza finansijske sposobnosti preduzeća
- procijena učinkovitosti upravljanja preduzećem
- omogućava menadžmentu da ispravi eventualna odstupanja i poduzme korektivne mjere
- otkrivanje novih mogućnosti za ulaganja
- preispitivanje adekvatnosti finansijske politike preduzeća
- učinkovit je alat za povećanje učinkovitosti postupka revizije.

Značaj prediktivne analitike za finansijsku analizu

Suvremeni uvjeti poslovanja podrazumijevaju generisanje velikih količina (ne)finansijskih podataka u preduzeću, ali i mogućnost korištenja podataka koji nastaju izvan preduzeća za potrebe finansijske analize i upravljanja. Generisanje velikih količina podataka u/izvan preduzeća uticalo je da finansijska analiza, koja se ranije vršila na konvencionalan način, u suvremenim uvjetima poslovanja se zamjenjuje sa sve većom primjenom alata prediktivne analitike.

Korištenje alata prediktivne analitike za potrebe finansijske analize omogućava menadžerima nove uvide u poslovanje preduzeća. Zahvaljujući uvidima dobijenim na ovaj način, poslovanje u budućnosti uz veoma mala interna poboljšanja može dovesti do uspješnijih poslovnih odluka, poboljšanja učinkovitosti i produktivnosti, te većeg zadovoljstva (lojalnih) kupaca.

Najznačajnije prednosti primjene alata prediktivne analitike su:

- kvalitetnija projekcija prihoda
- preispitivanje troškova rada
- smanjenje izvanrednih troškova
- poboljšanje učinkovitosti lanca opskrbe, itd.

Zaključak

Primarni cilj finansijske analize je razumijevanje podataka kako bi se mogla izvršiti prosudba profitabilnosti i finansijske stabilnosti poduzeća, te izraditi prognoza o budućim finansijskim aspektima poslovanja preduzeća.

Finansijska analiza nije samo alat za maksimiziranje dobiti i minimaliziranje rizika, nego prije svega treba da omogući strateškim menadžerima da pravovremeno prepoznaju eventualne (ne)povoljne finansijske uvjete poslovanja na tržištu.

Finansijska analiza je važan alat za strateške menadžere, koji im omogućava da mjere vlastiti napredak i napredak preduzeća unutar branše u kojoj posluju. Kada se redovno provodi, finansijska analiza može pomoći strateškim menadžerima da prepoznaju i prilagode se trendovima koji utiču na poslovanje preduzeća. Važno je da strateški menadžeri razumiju i koriste [finansijsku analizu](#) jer ona je jedno od glavnih mjerila uspjeha preduzeća iz perspektive bankara, investitora i vanjskih analitičara.